חלק פרק אחד עשר סנהדרין קז.

מסורת הש"ס

אוכל לחמי. לומד תורתי: **שכיף משכבו של לילה לשל יום.** שהיה משמש מטתו ביום כדי שיהא שבע מתשמים ולא יהרהר אחר אשה כל היום: **ונפטלמה ממנו [הלכה].** שהמשביע אכרו בתשמיש רעב ומרבה תאוה: ה"ג **מפהלך על גב המלך** ולא גרסינן **והיינו: חלפה.** כדומה: **פקיק [כיה] גירא.** כדומה כלומר שהכה ושברה. ל"א פתחה שברה ונפתחה: **מפקדש מטומאתה.** אותה שעה פסק טומאתה ולא בא עליה כשהיא נדה: **פקדם לילה.** על מעשה לילה פקדמני אם אוכל לעמוד בנסיון של דבר עבירה: **לרפסני כל המלא.** חשבת לגרפני ולא מלאתני נקי: (**זמופי כל יעבר פי**) **ליכו וממא נפל.** מי יתן והיה כפי רסן ס) ואפסר לעבר את דברי שלא אומר דבר זה [שלו] בתוכי: **פר שבכם.** מלך שלכם: **לפור נדדיו.** דעל ידי לפור נטרד כדאמר אדמי ליה כלפור: **למריס.** העבד נלחו לאדוניו בתוכחתו: **כי אני לצלע נכון.** אותו צלע היה נכון לי: **שאכלה פגה.** שקפץ את השעה ליזקק ע"י עבירה: **נאספו עלי נכים.** בעלי מומין כמו פרעה נכה (מלכים ב כג). והיו מלעיגים עלי ואני לא יודע. ל"א ולא ידעתי לא הייתי יודע כשמלעיגים כלומר פתאום בא עלי אותו עון שלא ידעתי (עד) שייתן פתחון פה לגייסני: הכי גרסינן **כשעה שעוסקין במיפוס כיס דין אומרים הכא על אשם אים מיפסו וכו'.** י"ח **עונות.** לי"ח נשיו שלא לעבוד: **באנחתי אשתה.** אפילו

הגהות הגר"א

[א] נס' אם אינם נמחק (ועי' רש"י): [ב] שם ונקיתי מפשע רב. נמחק. וכ"כ אם אינם ליתם (וכל גירסת רבינו בנתי' ר"ה כע"י):

מוסף רש"י

אבר קטן יש באדם. נייר גיד, משביעו. כתמים, רעב. גופו אסר כח ורעב לעת זקנה, מרעיבו שבע. כחם שלם (סוכה נב:). **ובצלעי.** בסביל אשתי ז, שמתחלה חטאתי בה, כמו (בראשית ב) ויבן את הצלע, קרעו ולא דמו. אם קרעוני לא מצאו לם (ב"מ נט:).

אוכל לחמי הגדיל עלי עקב אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל אמר לפניו רבש"ע מפני מה אומרים אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ואין אומרים אלהי דוד אמר אינהו מינסו לי ואת לא מינסית לי אמר לפניו רבש"ע בחנני ונסני שנאמר [1]בחנני ה' ונסני וגו' אמר מינסנא לך ועבידנא מילתא בהדך דלדידהו לא הודעתינהו ואילו אנא קא מודענא לך דמנסינא לך בדבר ערוה מיד [2]ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו וגו' אמר רב יהודה שהפך משכבו של לילה למשכבו של יום ונתעלמה ממנו הלכה [3]אבר קטן יש באדם משביעו רעב ומרעיבו שבע ויתהלך על גב בית המלך וירא אשה רוחצת מעל הגג והאשה טובת מראה מאד בת שבע הוה קא חייפא רישא תותי חלתא אתא שטן אידמי ליה כציפרתא פתק ביה גירא פתקה לחלתא איגליה וחזייה מיד [3]וישלח דוד וידרוש לאשה ויאמר הלא זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה החתי וישלח דוד מלאכים ויקחה ותבא אליו וישכב עמה והיא מתקדשת מטומאתה ותשב אל ביתה והיינו דכתיב [4]בחנת לבי פקדת לילה צרפתני בל תמצא זמותי בל יעבר פי אמר כי אינו זממא נפל בפומיה דמאן דסני לי ולא אמר כי הא מילתא דרש רבא מאי דכתיב [5]למנצח לדוד בה' חסיתי איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מחול לי על אותו עון שלא יאמרו הר שבכם צפור נדדתו דרש רבא מאי דכתיב [6]לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך אמר דוד לפני הקב"ה גליא וידיעא קמך דאי בעיא למכפייה ליצרי הוה כייפינא אלא אמינא דלא לימרו עבדא [7]זכי למריה דרש רבא מאי דכתיב [7]כי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד ראויה היתה בת שבע בת אליעם לדוד מששת ימי בראשית אלא שבאה [8]אליו במכאוב וכן תנא דבי רבי ישמעאל ראויה היתה לדוד בת שבע בת אליעם אלא שאכלה פגה [9]דרש רבא מאי דכתיב [8]ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי נכים [ולא ידעתי] קרעו ולא דמו אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע גלוי וידוע לפניך שאם היו קורעין בשרי לא היה דמי שותת ולא עוד אלא בשעה שהם עוסקין [9]בארבע מיתות ב"ד פוסקין ממשנתן ואומרים לי דוד הבא על אשת איש מיתתו במה אמרתי להם הבא על אשת איש מיתתו בחנק ויש לו חלק לעוה"ב אבל המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעולם הבא אמר רב יהודה אמר רב אפילו בשעת חליו של דוד קיים שמנה עשרה עונות שנאמר [9]יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה ואמר רב יהודה אמר רב בקש דוד לעבוד ע"ז שנאמר [10]ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים ואין ראש אלא ע"ז שנאמר [11]והוא צלמא רישיה די דהב טב והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו אמר לו לדוד יאמרו מלך שכמותך יעבוד ע"ז אמר לו מלך שכמותי יהרגנו בנו מוטב יעבוד ע"ז ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא אמר מאי טעמא קנסיבת יפת תואר א"ל יפת תואר רחמנא שרייה א"ל לא דרשת סמוכין דסמיך ליה [12]כי יהיה לאיש בן סורר ומורה כל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה דרש ר' דוסתאי דמן בירי למה דוד דומה לסוחר כותי אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע [13]שגיאות מי יבין [א"ל] שביקי לך ומנסתרות נקני שביקי לך גם מזדים חשוך עבדך שביקי לך אל ימשלו בי [א] אז איתם דלא לישתעו בי רבנן שביקי לך [ב] ונקיתי מפשע רב [10]שלא יכתב סרחוני אמר לו א"א ומה יו"ד שנטלתי משרי עומד וצווח כמה שנים עד שבא יהושע והוספתי לו שנאמר [14]ויקרא משה להושע בן נון יהושע כל הפרשה כולה עאכ"ו ונקיתי מפשע רב אמר לפניו רבש"ע מחול לי על אותו עון כולו אמר כבר עתיד שלמה בנך לומר בחכמתו [15]היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה אם יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכוינה כן הבא על אשת רעהו לא ינקה כל הנוגע בה א"ל כל הכי נטרד ההוא גברא א"ל קבל עליך יסורין קבל עליו [11]אמר רב יהודה אמר רב ששה חדשים נצטרע דוד ונסתלקה הימנו שכינה ופירשו ממנו סנהדרין נצטרע דכתיב [16]תחטאני באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין נסתלקה הימנו שכינה דכתיב [17]השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני ופרשו ממנו סנהדרין דכתי' [18]ישובו לי יראיך וגו' ששה חדשים מגלן דכתי' [19]והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה

בחברון

תורה אור

1. בחנני יי ונסני צרפה כליותי ולבי:
תהלים כו ב
2. ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו ויתהלך על גג בית המלך וירא אשה רחצת מעל הגג והאשה טובת מראה מאד: שמואל ב יא ב
3. וישלח דוד וידרש לאשה ויאמר הלוא זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה החתי:
שמואל ב יא ג
4. בחנת לבי פקדת לילה צרפתני בל תמצא זמותי בל יעבר פי:
תהלים יז ג
5. למנצח לדוד ביי חסיתי איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור:
תהלים יא א
6. לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך:
תהלים נא ו
7. כי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד:
תהלים לח יח
8. ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי נכים ולא ידעתי קרעו ולא דמו:
תהלים לה טו
9. יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה:
תהלים ו ז
10. ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו: שמואל ב טו לב
11. הוא צלמא רישה די דהב טב והנה לקראתי חושי הארכי קרע כתנתי ואדמה על ראשי: שמואל ב טו לב
12. כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם: דברים כא יח
13. שגיאות מי יבין מנסתרות נקני:
תהלים יט יג
14. אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע:
במדבר יג טז
15. היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה: משלי ו כז
16. תחטאני באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין: תהלים נא ט
17. השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני: תהלים נא יד
18. ישובו לי יראיך וידעי עדותיך:
תהלים קיט עט
19. והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלש שנים:
מלכים א ב יא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com